

ΠΡΑΞΙΣ ΠΡΩΤΗ–ΣΚΗΝΗ ΠΡΩΤΗ

Μισέρ Γιαννουῦτσος, Φορτουνάτος

ΓΙΑΝΝΟΥΤΣΟΣ

Δοσμένον ἔναι καθανὸς ἀθρώπου ἀπόχει γνώση,
ἀπέιτις φτάξη σὲ καιρὸ παιδιὰ καὶ φανερώση,
τσί πρώτες περιδιάβασες μὲ μόδο ν' ἀπαρνᾶται
καὶ μὲ καινούριους λογισμοὺς καὶ ἔγνοιες νὰ κυβερνᾶται,
5 καὶ νὰ ξετρέχη τὰ παιδιὰ μὲ τάξεις νὰ παιδεύγη
καὶ μὲ ἀρετές, καὶ ὅσο μπορεῖ πάντα του νὰ γυρεύγη
μὲ πόθο κι ἐπιμέλεια, μ' ἴδρο καὶ κόπο ἀντάμα
καὶ μὲ ψυχὴ καὶ μὲ καρδιὰ νὰ τῶσε κάμη πράμα,
ἀλήθεια μὲ πρεπούμενους μόδους, γιὰ νὰ μπορούσι
10 αὐτοὶ καὶ οἱ κληρονόμοι τως πάλι νὰ τὰ χαροῦσι.
Ξεύρεις το, Φορτουνάτο μου, περίσσα ἀγαπημένο
πὼς σέ 'χα ἀπὸ τὴ μιὰ τσ' ἀρχῆς ὅλο τὸν περασμένο
καιρόν, ἀπούσαν ἔτυχες στὰ χέρια τὰ δικά μου,
καὶ πὼς σ' ἐγάπου ὡσάν παιδί ἐβγαμένο ἀπ' τὴν καρδιά μου.
15 Καὶ ἀκόμη δυόμισι χρονῶ λογιάζω πὼς δὲν ἦσου,
μηδ' ἔξευρες μηδ' ἔγνωθες ποιοὶ 'σα ποτὲ οἱ γονιοὶ σου
καὶ μὲ μεγάλη μου ἔξοδο καὶ ἀμέτρητό μου κόπο
σ' ἀνάθρεψα, καὶ οὐδ' ἔλειψα μηδὲ 'ς κανένα τρόπο
νὰ μὴν ξεδράμω ὅσο μπορῶ μὲ μόδον ἓνα καὶ ἄλλο
20 στὴ στράτα τῶν καλῶ ἀρετῶ καὶ διάξω νὰ σὲ βάλω,
γιὰ νὰ σὲ κάμω κατὰ πὼς εἶχεν ἡ ὄρεξή μου,
φρόνιμο καὶ ἀξαζόμενο, νὰ σ' ἔχω ὡσάν παιδί μου,
παρηγοριὰ στὰ γέρα μου, πάλι στὸ θάνατό μου
γιὰ κληρονόμο μοναχὸ στὸ ἔχει τὸ δικό μου.

ΦΟΡΤΟΥΝΑΤΟΣ

- 25 Γνωρίζω το, κατέχω το και είδα το μοναχός μου
ἀπούσανταν ἐγνώρισα τὸν κόσμο, καὶ ἀπατός μου
πολλὲς φορές τὸ λόγιασα, καὶ εὐκαριστιὰ μεγάλη
στὴν ἀφεντιὰ σου ἐκράτουνε περίσσα πλιὰ παρ' ἄλλη,
γιατί ἤβλεπα δὲν ἔκανες κείνο τὸ χρέος μόνο
- 30 ἀπόχει ὁ κύρης στὸ παιδί, μὰ πλιότερο ἀπ' αὐτόνο.
Καὶ πάλι ἐγὼ δὲν ἔλειψα, σὰ μοῦ 'πρεπε, ποτέ μου,
καὶ ὡς ἦτονε τὸ χρέος μου νὰ κάνω, φαίνεται μου,
ἐκεῖνα τὰ μ' ἐδίδασκες νὰ πάσκω νὰ γυρεύγω
νὰ γίνονται, καὶ ὡς ἤριζες ποτέ νὰ μὴν ὀκνεύγω.

ΓΙΑΝΝΟΥΤΣΟΣ

- 35 Τοῦτο 'ναὶ ἀλήθεια καθὼς λές· γιὰ κείνο τὴν εὐκή μου
πουρνὸ καὶ βράδυ σοῦ 'διδα μὲ ὅλη τὴν ὄρεξή μου.
Μὰ ἐδὰ γρικῶ πὼς ἤλλαξες κι ἐπιάσες ἄλλη στράτα,
κι ἔχω καθημερνὸ γιὰ σὲ πολλὰ κακὰ μαντάτα.

Alfred Vincent (επιμ.), *Φώσκολος Μάρκος Αντώνιος, Φορτουνάτος*, κριτική έκδοση, σημειώσεις, γλωσσάριο [Κρητικὸν Θέατρον, 2], Εταιρία Κρητικῶν Ἱστορικῶν Μελετῶν, Ηράκλειο 1980.